

شناسنامه ماده:

ساعات هفتگی	نوع واحد	واحد	نوع ماده	عنوان ماده	کد ماده	دوره		
۲	نظری	۲	تخصصی	اعجاز قرآن		کارشناسی		
							رشته	تفسیر
							روش تدریس	محاضره- مطالعات کتابخانه ای - کار در کلاس
							تعریف ماده	این ماده دلایل الهی بودن قرآن و چگونگی برخورد با شبهات از طریق بررسی ادله نقلی و عقلی از منظر برون دینی و درون دینی را بررسی می کند.
							اهداف ماده	۱- آگاهی از روند پیدایش علم اعجاز ۲- آگاهی از مفهوم اعجاز ۳- بررسی اعجاز قرآن ۴- بررسی وجوه اعجاز ۵- آشنایی با دلایل الهی بودن قرآن ۶- آگاهی از چگونگی برخورد با شبهات
							دستاوردهای آموزشی	دانشجو پس از گذراندن این ماده بر موارد زیر قادر است: ۱- از روند پیدایش علم اعجاز آگاه شود ۲- به مفهوم اعجاز پی ببرد ۳- معجزه بودن قرآن را مورد نقد و بررسی قرار دهد ۴- وجوه اعجاز را بشناسد ۵- با دلایل الهی بودن قرآن آشنا شود ۶- با شبهات موجود در این حوزه برخورد مناسب داشته باشد

جدول ارزیابی و امتحانات:

ردیف	مورد	حداقل	حداکثر	توضیحات
۱	تعریف، توضیح و انواع	۱۵٪	۳۰٪	
۲	اقوال و ادله	۱۵٪	۳۰٪	
۳	مناقشه و ترجیح	۲۰٪	۴۰٪	
۴	شبهات و رد آن	۱۰٪	۲۰٪	
		۶۰٪	۱۲۰٪	

۱. ابن فارس، احمد بن زکریاء القزوينی الرازی، معجم مقایس اللغة، المحقق: عبدالسلام محمد هارون دار الفكر - ۱۹۷۹م.
۲. فراهیدی، أبو عبد الرحمن الخلیل بن أحمد بن عمرو بن تمیم، العین، التحقيق: د مهدي المخزومی، د إبراهيم السامرائی، دار ومکتبة الهلال
۳. جرجانی، علی بن محمد بن علی الزین الشریف، التعريفات، ضبطه وصححه جماعة من العلماء بإشراف الناشر دار الكتب العلمية بيروت - لبنان
۴. منیر سلطان، اعجاز القرآن بین المعتزلة و الاشاعرة، منشأة المعارف - الإسكندرية، الطبعة: الثالثة، ۱۹۸۶
۵. قرطبي، أبو عبد الله محمد بن أحمد بن أبي بكر بن فرح الأنصاري الخزرجي شمس الدين، الجامع لأحكام القرآن، تحقيق: أحمد البردوني وإبراهيم أطفيش، دار الكتب المصرية - القاهرة، الطبعة: الثانية، ۱۳۸۴هـ - ۱۹۶۴ م
۶. حاجي خليفة، مصطفى بن عبد الله كاتب جليبي القسطنطيني، كشف الظنون عن أسامي الكتب والفنون، الناشر: مكتبة المثنى بغداد تاريخ النشر: ۱۹۴۱م
۷. ابو زهرة، محمد بن أحمد بن مصطفى بن أحمد، المعجزة الكبرى القرآن، الناشر: دار الفكر العربي
۸. الباقلائي، أبو بكر محمد بن الطيب، إعجاز القرآن للباقلاني، المحقق: السيد أحمد صقر، الناشر: دار المعارف - مصر، الطبعة: الخامسة، ۱۹۹۷م
۹. الرافعي، مصطفى صادق، إعجاز القرآن و البلاغة النبوية، الناشر: دار الكتب العلمية - بيروت، الطبعة: الأولى، ۲۰۰۰
۱۰. ابن حزم الظاهري، أبو محمد علي بن أحمد بن سعيد بن حزم الأندلسي القرطبي، الفصل في الملل والأهواء والنحل، الناشر: مكتبة الخانجي - القاهرة
۱۱. مختار عرفات محمد، إعجاز القرآن في العلوم الجغرافية، الناشر: دار اقرء - دمشق، الطبعة: الأولى، ۱۴۲۴ / ۲۰۰۳
۱۲. نجم العبدلي، فاروق الشيخ عبدالشيخ، نظرة العلمية للكتب السماوية، بغداد، دار الكتب و الوثائق، ۲۰۰۰
۱۳. فائق العبيدي، خالد، المنظار الهندسي للقرآن الكريم، عمان اردن، دار المسيرة، الطبعة الاولى، ۲۰۰۱
۱۴. محمد اسماعيل ابراهيم، القرآن و اعجازه العلمي، القاهرة، دار الفكر العربي
۱۵. محمد سميح عافية، القرآن و علوم الارض، الزهراء للاعلام العربي الطبعة الاولى، ۱۹۹۴
۱۶. حنفي، احمد، تفسير العلمي للآيات الكونية، مصر، دار المعارف، الطبعة الاولى
۱۷. أرناووط، محمد السيد، اعجاز العلم في القرآن، القاهرة، مكتبة مدبولي، ۱۹۸۹
۱۸. طباطبائي، محمد حسين، الاعجاز والتحدى في القرآن الكريم، جمع و تحقيق الشيخ قاسم الهاشمي، بيروت مؤسسة الاعلمي للمطبوعات، الطبعة الاولى ۲۰۰۲
۱۹. الحمصي، نعيم، فكرة اعجاز القرآن من البعثة النبوية الى عصرنا الحاضر، بيروت، مؤسسة الرسالة، الطبعة الثانية، ۱۹۸۰
۲۰. العواجي، محمد بن عبدالعزيز، اعجاز القرآن الكريم عند ابن تيمية، الرياض، مكتبة دار المنهاج، الطبعة الاولى ۱۴۲۷هـ
۲۱. عمر محمد راجح، عمر ابو ليل، الاعجاز الغيبي في القرآن الكريم دراسة نقدية تحليلية، رسالة ماجستير، كلية دراسات العليا في جامعة نجاح الوطني نابلس، ۲۰۱۴
۲۲. عتر، حسن ضياء الدين، المعجزة الخالدة، بيروت، دار البشائر الاسلامي، الطبعة الثالثة، ۱۹۹۴
۲۳. شريف المرتضى، ابو القاسم علي بن حسين بن موسى الموسوي البغدادي، الموضح عن جهة اعجاز القرآن المعروف "بالصرف"، تحقيق محمد رضا الانصاري القمي، مشهد، مجمع بحوث الاسلامي، ۱۳۸۴هـ - ش
۲۴. منتصر، خالد، وهم الاعجاز العلمي، القاهرة، دار العين للنشر، الطبعة الاولى، ۲۰۰۵
۲۵. الخطلي، أبو سليمان حمد بن محمد بن إبراهيم بن الخطاب البستي المحقق: محمد خلف الله، د. محمد زغلول سلام، الناشر: دار المعارف بمصر، الطبعة: الثالثة، ۱۹۷۶م
۲۶. الفيومي سعيد صلاح، الإعجاز العددي في القرآن الكريم، الناشر: مكتبة القدسي - القاهرة عام النشر: ۱۴۲۲ / ۲۰۰۶ عدد الأجزاء: ۱
۲۷. نوفل، الإعجاز العددي للقرآن الكريم، عبد الرزاق نوفل، الناشر: دار الكتاب العربي - بيروت، عام النشر: ۱۴۰۷ / ۱۹۸۷
۲۸. قدوري الحمد، غانم، الإعجاز العددي في القرآن حقيقة أم توهم، الناشر: مجلة الحكمة،
۲۹. يهاوان منصور وشفيعي سعيد، دو فصل نامه پژوهش های قرآنی، دفتر یک، ص ۷۶ تا ۷۸ سال ۱۳۸۸.
۳۰. سهبا، نقد قرآن <http://upload.ir>
۳۱. سروش عبدالکريم؛ بسط تجربه نبوی، ناشر: طيف نگار؛ چاپ ششم ۱۳۹۲
۳۲. تيو دورنولد كه، تاريخ القرآن، ترجمه: رضا محمد الدقيقي، الناشر: وزاره الشؤون والاقواف بمصر.

سرفصل های ماده:

هفته	جلسه	موضوعات	المراجع والمصادر
۱	اول	تعریف اعجاز و بررسی پیدایش واژه اعجاز	مقاییس اللغة ج ۴ ص ۲۳۲)العین ج ۱ ص ۲۱۵)التعريفات ج ۱ ص ۳۱ و ج ۱ ص ۲۱۹ فكرة اعجاز القرآن ص ۷-۵۰)
	دوم	بررسی تاریخ پیدایش علم اعجاز	فكرة اعجاز القرآن ص ۷-۵۰)اعجاز القرآن بين المعتزلة و الاشاعرة ص ۲۴-۶۰)
۲	اول	بررسی علل پیدایش علم اعجاز	فكرة اعجاز القرآن ص ۷-۵۰)اعجاز القرآن بين المعتزلة و الاشاعرة ص ۲۴-۶۰)الجامع لاحكام القرآن ج ۱ ص ۶۹-۷۲)كشف الظنون ج ۱ ص ۸۱)اعجاز القرآن الكريم عند ابن تيمية ص ۹۷-۱۰۰
	دوم	اهداف اعجاز	
۳	اول	نقد و بررسی ادله موافقین اعجاز	المعجزة الكبرى ص ۴۷-۵۶) فكرة اعجاز القرآن ص ۵۱-۵۴)الاعجاز والتحدى في القرآن الكريم ص ۷-۱۱)اعجاز القرآن باقلانی ۱۶-۴۰
	دوم	نقد و بررسی ادله منکرین اعجاز	
۴	اول	جمع بندی مقوله اعجاز	المعجزة الكبرى ص ۴۷-۵۶) فكرة اعجاز القرآن ص ۵۱-۵۴)الاعجاز والتحدى في القرآن الكريم ص ۷-۱۱)اعجاز القرآن باقلانی ۱۶-۴۰
	دوم	مفهوم صرفه-ادله موافقین صرفه	
۵	اول	ادله مخالفین صرفه	الموضح عن جهة اعجاز القرآن (الصرفه)ص ۳۴-۱۰۶) الفصل في الملل و الاهواء و النحل ج ۱ ص ۸۷)اعجاز القرآن باقلانی ۱۵-۲۶)
	دوم	جمع بندی صرفه	
۶	اول	مفهوم اعجاز بیانی-ادله موافقین اعجاز بیانی	نقد الاعجاز البلاغی (احمد القبانجی) المعجزة الكبرى للقرآن ص ۵۷-۱۲۱) اعجاز القرآن باقلانی ۱۵-۲۶)اعجاز القرآن و بلاغة النبوية ۹۹-۱۰۵)
	دوم	ادله مخالفین اعجاز بیانی	
۷	اول	مفهوم اعجاز غیبی-ادله موافقین اعجاز به خبر گذشته	اعجاز القرآن الكريم عند شيخ الاسلام ابن تيمية ص ۱۷۵-۱۷۷)الاعجاز و التحدى في القرآن الكريم ص ۱۵-۱۷)نقد قرآن ۲۶۹-۲۷۹)اعجاز الغیبی في القرآن الكريم ص ۹۰-۱۰۴) الاعجاز الغیبی في القرآن الكريم دراسة نقدية تحليلية)الموضح عن جهة اعجاز القرآن ص ۱۱۷-۱۲۴)معجزة الخالدة ص ۲۸۰ - ۳۱۴
	دوم	ادله مخالفین اعجاز به خبر گذشته جمع بندی اعجاز به خبر گذشته	
۸	اول	ادله موافقین اعجاز به خبر آینده	الاعجاز الغیبی في القرآن الكريم دراسة نقدية تحليلية)الموضح عن جهة اعجاز القرآن ص ۱۱۷-۱۲۴) المعجزة الخالدة ص ۲۸۰ - ۳۱۴
	دوم	ادله مخالفین اعجاز به خبر آینده جمع بندی اعجاز به خبر آینده	
۹	اول	مفهوم اعجاز علمی-ادله موافقین اعجاز علمی	مفهوم الاعجاز العلمی و ضوابط البحث فيه سعد الحلبوسی)وهم الاعجاز العلمی)تفسیر العلمی للآیات الكونية ص ۱۳۱)الاعجاز العلمی في القرآن ص ۲۰۱)القرآن و اعجازه العلمی ۸۰-۸۱)القرآن و علوم الارض ص ۵۷)نظرة علمية للكتب السماوية ص ۵۰-۵۱)المنظار الهندسی للقرآن الكريم ۲۳۱-۲۳۲)اعجاز القرآن في العلوم الجغرافية ص ۱۱۴-۱۱۵)
	دوم	ادله مخالفین اعجاز علمی جمع بندی اعجاز علمی	

الإعجاز العددي في القرآن الكريم (للفيومى) ص ۳۶ و ۳۴ الإعجاز العددي للقرآن الكريم (نوفل) مقدمه ۳ تا ۵ الاعجاز العددي في القرآن حقيقة ام توهم (للقدورى) مجلة الحكمة العدد: ۲۸ ص ۲۵۳ تا ۲۹۰ دو فصل نامه پژوهشهای قرآنی، دفتر یک، ص ۷۶ تا ۵۷	مفهوم اعجاز عددی- ادله موافقین ادله مخالفین و جمع بندی	اول دوم	۱۰
کشاف، ج ۱ ص ۹۸ تا: ۹۹ ج ۲ ص ۹۲؛ تفسیر الکبیر، رازی ج ۱ ص ۹۶ تا ۹۷؛ التحریرج اصح ۱ ص ۳۳۷ تا ۳۳۹ و کتب التفاسیر الاخری للآیات التحدی	منظور از مثلث قرآن	اول دوم	۱۱
نقد قرآن (سها)؛ بسط تجربه نبوی (سروش) تاریخ القرآن (نولدکه) ج ۳	اثبات الهی بودن قرآن پاسخ به شبهات	اول دوم	۱۲